

ข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานกาญจนบุรี

ส่วนที่ 1 ภาพรวม (25 แห่งเดิม และที่ขอเพิ่มใหม่)

(1) เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งสถาบันฯ ในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานกาญจนบุรี มีภารกิจพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และการค้าการลงทุนตามแนวชายแดนของประเทศ และเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงตอบสนองต่อประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2566 -2570 ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนมีคุณภาพ สภาพแวดล้อมดี เกษตรมีมาตรฐาน การท่องเที่ยวอัตลักษณ์เมืองกาญจน์ เป็นย่านอุตสาหกรรมและประตูสู่ทวาย” ซึ่งทุกประเด็นการพัฒนานั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนภารกิจให้เป็นไปตามเป้าหมายคือแรงงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าจังหวัดกาญจนบุรีให้ความสำคัญกับการพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นอย่างมาก มีการจัดสรรงบประมาณยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดให้แก่สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานตามอุตสาหกรรมเป้าหมายของจังหวัดตั้งแต่ปี 2562-2564 จำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 4,457,020 บาท สามารถพัฒนาฝีมือแรงงานได้ 1,840 คน ซึ่งยังไม่แนบรวมจำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้งบประมาณปกติของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

(2) บทบาทและทิศทางการดำเนินงานของกรมในอนาคต

2.1) เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ (positioning) และบทบาท (role) จากผู้ดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงานไทย โดยมีนโยบาย วิธีการ มาตรฐานต่าง ๆ ที่กำหนดโดยส่วนกลาง เพื่อนำมาใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค มาเป็นหน่วยงานที่เปิดโอกาส ประสาน อำนวยความสะดวก (Facilitator /Coordinator) ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

2.2) มุ่งเน้นบทบาทในการกำกับดูแล (Regulator) การรับรองความรู้ความสามารถ การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ การฝึกอบรมฝีมือแรงงาน แทนที่การดำเนินงานเอง ก็ปรับเปลี่ยนโดยการเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถ เป็นต้น

2.3) บทบาทในการขับเคลื่อนนโยบาย (Policy Advisor) ทั้งในระดับสูงของประเทศ เช่น การกำหนดนโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์/นโยบาย ในการพัฒนาฝีมือแรงงานของประเทศ ผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.) และผ่านกลไกคณะอนุกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพจังหวัด (กพร.ปจ.)

2.4) การบริการจัดการภาครัฐ (Operator) โดยมีบทบาทหน้าที่การบูรณาการฝึกอบรมฝีมือแรงงานสาขาที่ขาดแคลน ได้แก่ เกษตรอัจฉริยะ การใช้ IoT ในภาคการเกษตร การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต เป็นต้น

(3) กำหนดตัวชี้วัดสำคัญเพื่อวัดความสำเร็จจากการจัดตั้งสถาบันฯ (เป้าหมาย 3 ปี)

- 1) แรงงานมีทักษะเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าปีละ 20,000 คน
- 2) แรงงานที่ผ่านการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 6,000 บาทต่อปี
- 3) ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.5 ในแต่ละปี
- 4) มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนอกพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มากกว่า 30,000 ล้านบาทต่อปี

ส่วนที่ 2 เหตุผลประกอบการจัดตั้งสถาบันฝีมือแรงงานจังหวัดรายจังหวัด (25 จังหวัดเดิม + 20 จังหวัดใหม่)

หัวข้อ	คำอธิบาย
1. ทิศทางการพัฒนาของจังหวัด/พื้นที่	จังหวัดกาญจนบุรีมีสถานประกอบกิจการ จำนวน 3,157 แห่ง มีศักยภาพสูงในการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และมีขีดความสามารถเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจภาคตะวันตก ในด้านการค้าการลงทุนชายแดนได้ดี เมื่อเชื่อมโยงกับท่าเรือน้ำลึกทวาย จะทำให้สามารถขนส่งและแปรรูป วัตถุดิบและสินค้าสู่ตลาดโลกได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยเป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักที่กระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมต่างๆ ของภาคตะวันตก สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานกาญจนบุรี มีเป้าหมายในการพัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัด 1) การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าเที่ยว 2) การพัฒนาการเกษตรแปรรูปและอุตสาหกรรมสีเขียว 3) การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและยั่งยืน 4) การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีให้เป็นประตูสู่เมืองทวาย ซึ่งการทิศทางการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน มีความจำเป็นต้องใช้กำลังแรงงานที่มีคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคการท่องเที่ยวและบริการ
2. เป้าหมายการพัฒนา กำลังแรงงานของจังหวัด	มุ่งเน้นการพัฒนากำลังแรงงานทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคท่องเที่ยวและบริการ โดยเน้นการพัฒนากำลังแรงงานใน 3 สาขาหลัก ดังนี้ 1. การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 2. การแปรรูปอาหาร 3. การเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ สาขาสันับสนุน ใน 2 สาขา ได้แก่ สาขาโลจิสติกส์ และสาขาดิจิทัล โดยมีเป้าหมายดำเนินการ 3 ปี (ปี 2566 - 2568) ฝึกและส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ไม่น้อยกว่า 100,000 คน
3. ความต้องการกำลังแรงงานจังหวัด (Demand)	จากแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2566 – 2570 กำลังแรงงานสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สาขาการเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง จำนวน 190,015 คน (ร้อยละ 42.28) 2) สาขาการขนส่ง ขยายปลีก ซ่อมยานยนต์และ จักรยานยนต์ จำนวน 73,485 คน (ร้อยละ 16.35) 3) สาขาการผลิต จำนวน 56,192 คน (ร้อยละ 12.50) 4) สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน 29,939 คน (ร้อยละ 6.66) 5) สาขาการก่อสร้าง จำนวน 25,530 (ร้อยละ 5.68) ข้อมูลความต้องการกำลังแรงงาน (ไตรมาสที่ 1 ปี 2564) มีความต้องการแรงงานของนายจ้างและสถานประกอบการ จำนวน 3,057 อัตรา สาขาเศรษฐกิจที่ต้องการจำนวนแรงงานมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สาขาการผลิต จำนวน 1,589 อัตรา (ร้อยละ 51.98) 2) สาขาการขนส่งและการขยายปลีก การซ่อมยานยนต์ และ จักรยานยนต์ จำนวน 674 อัตรา (ร้อยละ 22.05) และ 3) สาขาการก่อสร้าง จำนวน 180 อัตรา (ร้อยละ 5.89)

หัวข้อ	คำอธิบาย
4. การพัฒนากำลังแรงงาน (Supply)	1. จัดทำหลักสูตรร่วมกับภาคีเครือข่าย 1 จังหวัด 1 หลักสูตร ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายสุชาติ ชมกลิ่น) ได้แก่ การบริการบนแพลตฟอร์มอย่างมืออาชีพ ซึ่งมีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3,000 ราย เพื่อขยายผลให้ครอบคลุมทั้ง 3 สาขาหลักและ 2 สาขาสับสนุน 2. วิเคราะห์ปัญหาในพื้นที่ ค้นหาจุดเด่น กำหนดพื้นที่ (zoning) และกำหนดการพัฒนาตามจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ ดังนี้ 1) โซนเกษตร เช่น IoT เพื่อการเกษตร Smart Farmer ฯลฯ 2) โซนโรงงานอุตสาหกรรม โดยยกระดับฝีมือแรงงาน พื้นฟูทักษะ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ 3) โซนท่องเที่ยว เช่น การยกระดับมาตรฐานการให้บริการ ยกระดับความสามารถด้านภาษา มาตรฐานการท่องเที่ยวแบบ New Normal ฯลฯ 4) โซนแหล่งแล่ง เช่น การประยุกต์ใช้งาน IOT สำหรับการเกษตร การติดตั้งเครื่องร่อนระบบอัตโนมัติ และเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์รองรับเกษตรอัจฉริยะ ฯลฯ 5) โซนการค้าชายแดน เช่น ทักษะการค้าการลงทุน การค้าระหว่างประเทศ โลจิสติกส์ ฯลฯ
5. กลไกการพัฒนา กำลังแรงงาน	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานกาญจนบุรี มีการพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ดังนี้ 1) สถาบันการศึกษาในพื้นที่ จำนวน 13 แห่ง 2) ศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 5 แห่ง 3) ศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถ จำนวน 1 แห่ง 4) สถานประกอบการที่อยู่ในข่ายบังคับของ พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน 83 แห่ง 5) คณะอนุกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานการฝึกอาชีพจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน 6) คณะทำงานขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคน จำนวน 34 คน 7) อาสาสมัครแรงงาน จำนวน 98 คน 8) เครือข่ายธุรกิจและวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ เช่น เครือข่ายธุรกิจ Biz Club วิสาหกิจชุมชนกล้วยวงแหวน เป็นต้น 9) หอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี 10) สภาอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี 11) ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ฯลฯ โดยมีการประสานงานทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น การใช้งานระบบฐานข้อมูลการพัฒนาแรงงานจังหวัดร่วมกัน การใช้งานระบบ PRB service การร่วมกันพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องของการเทคโนโลยีภาคการเกษตร เป็นต้น
6. ประมาณการ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	ประมาณการค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีการจัดตั้งเป็นสถาบันฯ โดยหน่วยงานมีส่วนเพิ่มเฉพาะงบบุคลากร ซึ่งเป็นเงินประจำตำแหน่งผู้อำนวยการต้น สำหรับงบลงทุนที่เป็นค่าวัสดุ/อุปกรณ์/อาคาร/สถานที่ หน่วยงานมีความพร้อมแล้ว และสามารถบูรณาการกับเครือข่ายตามกลไกการพัฒนากำลังแรงงาน โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้ ค่าประจำตำแหน่งผู้อำนวยการต้น (ตำแหน่งใหม่) – ค่าตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเดิม) (5,600 บาท x 2 x 12 เดือน) - (3,500 บาท x 12 เดือน)

หัวข้อ	คำอธิบาย
	= 134,400 บาท – 42,000 บาท = 92,400 บาทต่อปี
7. ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ	ผลผลิต (Out put) 1. แรงงานมีทักษะเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าปีละ 20,000 คน 2. แรงงานที่ผ่านการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 6,000 บาทต่อปี 3. ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.5 ในแต่ละปี 4. สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าในการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนอกพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีตั้งเป้าหมายไว้มากกว่า 30,000 ล้านบาทต่อปี ผลลัพธ์ (Out come) 1. แรงงานมีทักษะเพิ่มขึ้น ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 2. แรงงานมีรายได้เพิ่มขึ้น ระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท 3. ผลผลิตภาพแรงงานของจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 4. สามารถดึงดูดเงินลงทุนมาลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรีมากยิ่งขึ้น ร้อยละ 1 - 2 ผลกระทบ (Impact) 1. แรงงานมีทักษะและรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประมาณการรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 - 2 2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4 3. ความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดกาญจนบุรีสูงขึ้น อย่างน้อย 1 อันดับ